

Déli Hírlap

REGISZTRÁCIÓS ÉS KIADÓHIVATAL: Timisoara-Belváros,
Művelődési út 4. szám. • Telefon este 9 óráig 2-52, ason-
tal 10. vagy 2-42. szám. • ELŐFIZETÉSI ÁRAK KÜLFÖLDÖN:
havi 110 Lel, negyedévre 330 Lel, félévre 600 Lel
és egész évre 1200 Lel vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

ELŐFIZETÉSI ÁRAK TITELVÁROTT ÉS VIDÉKEN
BESZÁLLÁSSAL: havonként 90 Lel, negyedévre 240 Lel, félévre
450 Lel, egész évre 900 Lel. • Közlésviselek, valamint
állami nyugdíjasok részére: havonként 60 Lel, egy negyed-
évre 180 Lel, egy félévre 350 Lel és egy egész évre 700 Lel

VI. ÉVFOLYAM / 161. SZÁM.

TIMISOARA, 1930 JULIUS 18, PÉNTEK

ÁRA 4 LEI, BUKARESTBEN LEI 5

Forgácsok

Az imperiumváltás után a kormány bizalmi emberei fennen hangoztatták, hogy Románia a szabadságot és testvériséget hozza valamennyi ittlakó népnek. Az erdélyi románok — szerintük — évszázadokon át a legkeserűbb elnyomatás kenyerét ette és így értékelni tudja — ő maga is felszabadulva — más népeknek szabadság utáni vágyát. Az emberek hallották a szöveget és nem kételkedtek azok őszinteségében.

Magyarország akkor élte legválságosabb óráit, mert nemcsak az ország feldarabolása miatt szenvedtek az emberek, hanem meg kellett küzdeni a kommun bukása után feltűnt felelőtlen elemek reakciós áramlatával. Emlékszünk még ezekre a szomorú időkre, amikor az egész világ sajtója foglalkozott a kilengésekkel, amelyeknek csak a színe lett enyhébb a Kun—Szamuely-uralom után. Ezuttal a szenvedő hősök főleg zsidók voltak és így érthető volt a zsidóság elkeseredése nálunk is olyan események miatt, melyek odaát történtek. Ebben a hangulatban történtek a loyaltási nyilatkozatok, amelyek — zsidók részéről is, mások részéről is — míg egyrészt a köteles államhűséget hangoztatták az új hazával szemben, másrészt bizonyos élt nyertek a magyarországi viszonyok és a magyarok ellen is. Erdélyben is, a Bánságban is. Máramaros sem volt kivétel.

Ez tíz év előtt történt. És az események mintha rácsafolnának bizonyos akkor elhangzott ígéretre és ezek nyomán fakadt reményekre is. Beigazolódott, hogy a fekete sem olyan fekete a félhomályban, mint a napsütésben. Akkor sok mindent megmagyaráztak, vagy legalább igyekeztek megmagyarázni a veszített háború és annak tetjébe zúdult proletárdiktatura utáni elkeseredett hangulattal. Magyarországon. De hiszen mi győző állammagunk vagyunk honpolgárai, amelyet nem marcangolt a vörös téboly. Mivel lehet magyarázni a borsai, a szucsavai,

Magyarország lehetetlennek tartja Páneurópa megvalósítását a békeszerződések revíziójának lehetősége és a kisebbségi kérdés rendezése nélkül

Briand francia külügyminiszter Páneurópa megteremtésére vonatkozó memorandumát Magyarország is megkapta és tegnap adta át a párisi magyar követ a választ. A magyar kormány válaszában szó szerinti szövege a következő:

Magyarország kormánya a legmélyebb érdeklődéssel tanulmányozta az emlékiratot, beható vizsgálat alapján őszinte bámulatát fejezi ki az abban előadott eszmék felett, de egyúttal szükségesnek látja, hogy kifejezést adjon néhány olyan gondolatnak, amely a tervezet tanulmányozása közben merült fel és amelynek mérlegelése véleménye szerint elkerülhetetlenül szükséges ahhoz, hogy valóban elérhető legyen a végcél: „egyesülni, hogy élhessünk és gyarapodhassunk!”

Az államok szuverenitása tekintetében a magyar kormány kénytelen kijelenteni, hogy nézete szerint feltétlenül szükséges volna a szuverenitás és az egyenjogúság elvét olyképpen magyarázni, hogy

az államok között fennálló mindennemű egyenlőtlenség, amely gyakorlati következményeiben egyes államokat a szuverenitás szabad gyakorlásában megakadályoz, kiküszöböltessék az európai

szövetség megalakításánál.

Egyidejűleg reá kíván mutatni a magyar kormány arra, hogy az egyes államok között ma fennálló bizonyos egyezmények ellentétben állanak a memorandumban lefektetett európai közösség békés megszervezését célzó elvekkel. Ezen egyezmények nem volnának ávihezők az új Európába anélkül, hogy az együttműködést és az összehangot veszélyeztessék. Egyebekben a magyar kormány megjegyzi, noha teljesen tisztában van azzal, hogy a tervbevitel konferencia a békeszerződések revíziójával nem foglalkozni,

mégsem volna azon helyzetben, hogy a kérdés olyan megoldáshoz hozzájáruljon, amely a revízió lehetőségét a jövőre kizárva a békeszerződések által teremtett mai helyzetet megváltóztatatlanná tenné.

A magyar kormány nem mondhat le arról, hogy fel ne vesse a nemzeti kisebbségek kérdését, amely közelről érinti Magyarországot éppen úgy, mint bármely európai államot. A magyar kormány hozzájárul ahhoz, hogy az európai szövetségnek nem feladata érdemlegesen

tárgyalni azon kérdéseket, amelyek a Népszövetség hatáskörébe tartoznak, de

a kisebbségek kérdésének felvetésével egyedüli célja az, hogy ismételten felhívja ezen életbevágó kérdésre a figyelmet. Ez a kérdés kielégítő megoldás hiányában egyrészt a kontinensen uralkodó békés törekvéseknek, másrészt a tervbevitel cél sikerének egyik legkomolyabb akadálya.

Magyarország nem foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy mely államok vegyenek részt a szövetségben, de kívánja, hogy Törökországot is vonják be, amelyhez tradicionális barátság fűzi. A magyar kormány elismeri, hogy a felvetett kérdések nehezen oldhatók meg és a kontinenst bonyolult feladatok elé állítják. Kívánja, hogy Briandnak tavaly Genfben előadott elgondolását előzőleg gazdasági téren való együttműködés megteremtése előzze meg. Egyébként a magyar kormány képviseltni fogja magát az egybehívandó európai konferencián, hogy a kérdéseket jövőben is a teljes megértés szellemében vitassa meg.

a máramarosi eseményeket? Hol mutatkozik a kormány erélyes keze, amikor bukaresti hír arról számol be, hogy az antiszemita vezérek egyik államtitkár lakásán rejtőztek a hatóságok elől? De nemcsak a nemzeti parasztpárti kormány uralma alatt, hanem a liberálisok kormányzása idején láttuk-e a komoly szándékot a kilengések megakadályozására? Kenetteljes nyilatkozatok hangoztak el akkor is és azokat visszahangozza a mostani kormány is.

Nem titokban, hanem nyil-

tan és merészen folyik az antiszemita agitáció. Egész falvak zsidó lakosságát szőlítják fel otthona elhagyására és olyan retorziókat helyeznek kilátásba, amelyek megvalósításában az eddigi tapasztalatok után nem igen tudunk kételkedni, bármennyire szeretnénk is. Prefektusi értekezletek és miniszteri vizsgálóbiztosok kiküldése nem fogja orvosolni a bajokat. A rend fenntartását, az állampolgárok testi és vagyoni épségének megvédését kell biztosítani, nem nyilatkozni.

Tíz év előtt hangulatot teremtettek hasonló kilengések miatt Magyarország ellen. Nem gondolják, hogy a külföld ugyanúgy ellenséges hangulatot teremt Romániával szemben is? És nem gondolják az illetékesek, hogy ennek a külföldnek gazdasági támogatása problémátikusvá válhatik ilyen viszonyok között? És a lelkekben végbemenő hangulatváltozásra sem gondolnak a hatalmon levők? Az ígéretes eseménycáfolata nem szolgálja sem a kormány, sem az ország érdekeit. Pedig ez utóbbi is — valami. Vagy nem?!

Kihallgatáson Rómában a pápánál

Hit, tudomány és művészet elválaszthatatlan egysége

A pápa úgy él, mint egy igénytelen szerzetes

A kihallgatás lenyűgöző ereje

Lehetetlenség Rómába menni és a pápát nem látni, — így tartja a szólás és valóban, mint minden közmondásban, úgy ebben is benne él az igazság magja. Talán a legmeretlenebb élménytől fészija magát az, ki Rómában időzve nem záródik el a Vatikánhoz, honnan az egész emberiség történelme bontakozik elő a kétezer éves krisztianizmus világosságában. A Szent Péter-tér közepén Szt. Péter templomával és mögötte a Vatikán regett emléke, kincse hit, tudomány és művészet elválaszthatatlan egységét hirdeti. Végső érvényét példázza annak a diadalmas gondolatnak, hogy nemcsak érzés és szív, hanem szellem és szépség is örök velejárói, örök lendítói, annak az eszmének, melynek központjában ott sugárzik a kereszt.

Michelangelo zsenijétől a naprendszertudató obszervatóriumig, a legregibb papirusztól a legmodernebb könyvig minden szellemi megnyilvánulásnak méretben, jelentőségben egyedülálló Pantheonja a pápák tartózkodási helye, hol az antik világ teljes szélessége ölelkezik a modern civilizációval. XIII. Leo például latinul fogalmaz, latinul gondolkodik s Cicero márványba vésett szavai támadnak föl benne, midőn egy padon megpihenve ódákat költ a vatikáni kertben. Itt a régmúlt is élő élet nem muzeálisan megmerevedett forma. A pápák idő- és térfogalma más. Szemük egy pillantása századokat surol. Ők örök helytartók!

1870 óta már el sem hagyták a Vatikánt és személyük ott is el van rejtve. Csak kihallgatásokon érintkeznek a laikus világgal. Ezen túl minden percük az egyházkormányzásba olvad. XI. Pius pápa úgy él a ragyogó ritusok s a fengernyi pompás kincs közepette, mint egy igénytelen szerzetes. Még szerény ebédjét is magánosan költi el. Ritkaságszámba megy, ha néha ott ül oldalán egy államtitkárja.

De hogy folyik le egy pápai kihallgatás? A Vatikán kapujában már ott állanak a rendkívül daliás növésű svájci testőrök, kik kellő igazolás után bebocsátják a látogatókat. Belül egy pápai kamarás vezet tovább a lépcsőkön, hol mindenütt pápai csendőrök állnak őrt. A pápa lakosztálya a második emeleten van. Itt pápai kamarások sorakoznak a bejárat előtt térdnadrágon lila brokát-frakkban. Kissé távolabb fekete frakkos kamarások veszik át a meghívókat és bevezetnek a kihallgatási termekbe, fogadó termek sorain át, melyek arany díszítésű selyem brokát tapétákkal pompáznak s a nagy olasz mesterek legcsodásabb fresko-jeleneteivel vannak elborítva. A fogadó terem egyik ajtaja a pápa magánlakosztályához vezet. Itt a pápai nemes testőrség két tisztje áll őrt kivont kardokkal.

A látogatókat sorokban elhelyezik, majd néhány percnyi feszült várakozás. Egy lila reverendás monsignore érkezik elsőnek és ünnepélyes hangon tudatja, hogy a pápa köze-

ledik. Végtelenül lenyűgöző ereje van ennek a szónak. Mindenki egyszerre térdre esik s az a mélységes áhítat támad a lélekben, hogy még sohasem voltunk közelebb Istenhez, mint e pillanatban. Újabb pápi kíséret érkezik, majd légydongásnyi csend... Ceremoniamestere oldalán lassu puha léptekkel belép a pápa. Halász gyűrűjét csókra nyujtva jóságos mosollyal halad át a termen. Fehér selyembe van öltözve teljesen;

egész lénye világos és bátorító, mint az enyhe őszi napfény, ahogy jön s már tűn, mint egy jelenés. De előbb mindenki számára van egy biztató tekintete. Nem a hatalmas egyházfejedelmet látjuk benne, ahogy fölnezzünk e szemekbe. Talán inkább úgy látjuk őt, mint egy szelid atyát, a pater aeternus küldöttét, az örök révést, ki átsegít bennünket majd most is, mint mindig, az emberi lét viharzó tengerén. (V)

Mironescu Párisban nyilatkozik a gazdasági kisántánt céljairól

Mironescu román külügyminiszter, aki jelenleg Párisban tartózkodik, az Excelsior munkatársának hosszabb nyilatkozatot tett. Első sorban a kisántánt-államok tervbevett gazdasági együttműködésének céljait ismertette. Román és jugoszláv szakminiszterek — mondotta — még e hónap folyamán összejönnek Romániában, hogy megvitassák, vajjon milyen módon lehetne a két ország gazdasági együttműködését a leggyorsabban biztosítani. Az együttműködés arra irányulna, hogy megvédjék a két állam mezőgazdasági érdekeit és megteremtsék a nagy államok iparára reáutált fogyasztók szövetségét. Ha ez a megegyezés már megtörtént, akkor sor kerül a Csehszlovákiával való megállapodásra is.

Ezzel megvalósul majd a gazdasági kisántánt, amely nem mások ellen irányul, hanem ellenkezőleg arra törekszik, hogy a többi állammal együttműködést keressen és magához vonja azokat az országokat, amelynek hasonló érdekeik vannak. Nem zárják ki az együttműködésből Magyarországot sem — folytatta Mironescu — ha kész velünk együtt munkálkodni. Természetesen melegen óhajtjuk Lengyelország csatlakozását is. Ilyformán fontos regionális gazdasági tömörülést létesíthetünk, amelynek működése politikai térre is kiterjeszhető. Ezen tömörülés nagyban előmozdítaná azon föderális rendszer megszervezését, amelyet Briand kezdeményezett.

Megerősítette a revíziós bizottság a boksáni bíróválasztást és az oravicai tanács megalakulását

A kormányzóság revíziós bizottságának Herman—Hadan—Darabantiu-tanácsa tegnap a boksánbányai bíróválasztás és az oravicai községi nagytanács megalakulása ellen benyújtott felebbezésekkel foglalkozott. Boksánbányán február huszonegyedikén Perian Vazult választották meg községi bírónak, ezt a választást azonban a krassómegyei állandó választmány megsemmisítette. Felebbezés folytán került az ügy a revíziós bizottság elé. Perian ellen azt hozták fel, hogy a szavazókat itatással megvesztegette és hogy a bíró akkor zárta le a szavazást, amikor még kétszáz szavazó volt. Több tárgyalás után tegnap hozott döntést a bizottság,

amely megváltoztatta a krassómegyei állandó választmány határozatát és Perian jogerősen megválasztott bírónak jelentette ki. Nem nyert beigazolást, hogy a szavazást előbb zárták le, ami pedig a megvesztegetést illeti, a bizottság arra az álláspontra helyezkedett, hogy azt nem lehet bizonyítani, mert a szavazás titkos volt.

Drugarin Mihály oravicai liceumi igazgató viszont az oravicai nagytanács május harmincadikán tartott alakuló ülését támadta meg. A tegnapi tárgyaláson Drugarin előadta, hogy az alakulás szabálytalan volt, mert Vucu-Secosanu, a mezőgazdasági kamara részéről a városi nagytanácsba delegált tag

nem szerepel az oravicai szavazólajstromban, de különben is a megyei nagytanácsba kinevezett tag, valamint Székács községi tanácsnak szintén megválasztott tagja. A alakulás jogszerűségét és helyességét Rusmir Illés tanár védte. Tárgyaláson megjelentek Oravicáról Moldovan Simon, Sittner Adolf és Velescu Miklós is. A bizottság hosszús tanácskozás után a felebbezést elutasította és az oravicai nagytanács alakulását megerősítette. Már Bocu Szevér miniszter a egyenlő szavazatot nyert Moldova és Rusmir közül kinevezi a polgármestert és a legközelebbi jövőben az új állandó választmány, valamint a polgármester átveszik a város vezetését az állandó választmánytól.

Felmentették

a marosvásárhelyi cukorgyár összes vádlottait

Egy év előtt Marosvásárhelyen szenzációs letartóztatás történt. A ottani ügyészség indítványára vizsgálóbíró elrendelte a vizsgálófogságot Kely Péter, a marosvásárhelyi cukorgyár vezérigazgatója, Krammer Sándor igazgatója, Stelescu János titkár és Jonecsu-Jiu könyvszakértő ellen. A vád kifejtette, hogy a marosvásárhelyi cukorgyár hamis könyvek vezetésével kétszáz millió lekárt okozott a kincstárnak és ilyen összegű adót titkolt el. A letartóztatás országos feltűnést keltett és az ügy még inkább bonyolult, amikor abba belevonták Simionescu Cristát, a pénzügyminiszteri volt államtitkárát, aki állítólag milliókra menő összegeket vett fel gyártól azon a címen, hogy a adóeltitkolást leplezze. A legfelsőbb semmitőszék a gyanúsítottak szabadlábra helyezését rendelte el a marosvásárhelyi törvényszék pedig egy hétig tartó tárgyalás után tegnap hozott ítéletet. A törvényszék a könyvszakértők jelentésért támaszkodva az adóeltitkolást nem látta beigazoltnak és az összes vádlottakat felmentette, egyben az államot közel egy millió leit kitevő perköltség megfigyelésére kötelezte. Az ügyész az ítélet ellen a táblához felebbezett.

Ha szép akar lenni,

használd KULKA-féle lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant, liliumpuddert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszer-tárában, a „Fekete Sashoz”, I., Szentgyörgy-tér.

Nem ráta!

De készpénzért olcsón vásárolhat férfi-, fiu- és gyermekruhát

FUCHS ruhaüzletében, Józsefváros, Skudier-tér 5. sz. a.

Trenchcoat	Lei 1400—
Férfiöltöny	„ 990—
Kamngarn-öltöny	„ 1500—
Gummikabát	„ 620—
Csikosnadrág	„ 395—
Munkásnadrág	„ 105—
Gyermeköltöny	„ 170—

Látogassa meg Ön is!

az ujonnan megnyílt

Kálmán Ferenc

Temesvár I., Rezső-utca, a Ferdinánd-szálloda mellett

Butorszövet

Szőnyeg

Takaró

szaküzletét

A megyei főorvos nyíltan szembe-került az alispánnal a nagytanács tegnapi ülésén

Temestorontálmegye nagytanácsa tegnap második ülését tartotta. Neago Joanichie elnökle mellett. A megyei közgyűlésen megjelent Boleantu Valér dr. prefektus, Jonescu Gyula dr., az állandó választmány elnöke is, míg a jegyzőkönyvet Tieran Emil dr. vármegyei főjegyző vezette. Napirend előtt Muth Gáspár dr. szólalt fel és sürgős intézkedéseket kért az elszaporodott mezei egerek kiirtására. Szóvá tette azokat a nehézségeket, amelyeket az adóközegek támasztanak a malmokban az őrlés alkalmával és végül a bánási buza kellő értékesítése érdekében emelt szót. Hibáztattja, hogy a buza értékesítésére nincsenek megfelelő szállítási eszközök. Subtire Jonel dr. szerint a kérdés a mezőgazdasági kamara hatáskörébe tartozik, majd Boleantu Valér dr. prefektus kifejtette, hogy Muth állításai megfelelnek a valóságnak, azokat ő tízenegy napja tartó megyei ellenőrző körútján is tapasztalta.

Az adómizériák miatt eljárt a pénzügyigazgatónál, aki megígérte, hogy a visszasságoknak véget vet. Ami a gabona kellő értékesítését illeti, a prefektus hangoztatta, hogy a bukaresti országos szövetkezeti elnökséggel már érintkezésbe lépett, amely hajlandó a gabona és a mezőgazdasági termények értékesítését eszközölni és ebben az irányban a községekhez átirat is érkezik. A prefektus fejtegetéseit tetszéssel fogadták.

A nagytanács tudomásul vette ezután Spiridon Miklós mérnöknek megyei tagságáról való lemondását, majd elvetette L. azarescu Miklós zsadányi gazda összeférhetlensége ügyében bejelentett panaszt. Elhatározták még, hogy a revíziós bizottság által a megyei költségvetésben eszközölt törlések ellen a központi revíziós bizottsághoz felebbez a megye.

Vitát provokált a lippai községi kórháznak a megye számára való megvétele. Rudnean Roman dr. megyei főorvos a vétel ellen foglalt állást.

Indítványozta, hogy a csákovai kórházat építsék fel, amelynek alapjából most a lippai kórházat akarják a községtől megvenni. Erre a kórházra szükség van Csákován és hivatott pótolni a verseci kórházat, mert ide kell szállítani a megye déli részeiből a betegeket. A nagytanács azonban a lippai kórház megvásárlását megszavazta azzal, hogy a csákovai kórház építése halasztást szenved.

Rudnean Roman dr.: A döntés ellen felebbezek.

Jonescu Gyula dr. alispán emelkedik erre szólásra és tiltakozik az ellen, hogy Rudnean, aki neki alantasa, felebbezzon. Nézete szerint, ha minden tiszviselő a neki nem tetsző határozatot megfelebbeznél, ez súlyos következményekkel járna.

Rudnean Roman dr. ki-

jelentí, hogy ő a nagytanácsban nemcsak megyei főorvos, hanem az egészségügyminiszteriumot képviseli és annak érdekeit, valamint a közegészségügyet tartja szem előtt. Ez pedig minél több kórházat kíván.

A maga részéről tiltakozik a lippai kórházvétel, illetve a csákovai kórház fel nem építése ellen és kéri, hogy

ezt jegyzőkönyvbe foglalják.

A nagytanács úgy dönt, hogy ezt jegyzőkönyvbe veszi.

Napirenden volt továbbá a Hunyadi-kastély megvételének kérdése. A nagytanács úgy döntött, hogy ebben az ügyben kiküldött bizottság jelentésének tanulmányozása után összel dönt. Ezután még több jelentéktelenebb kérdést vitattak meg.

A száz százalékos emberi roncsok szabadulnak csak a szovjet karmai közül

Megrázó háborus sors volt Csiki István maroshévi származású egykori osztrák-magyar főhadnagy élete, aki francia hadifogságba került, utóbb menekülni akart és ezért — amint azt megirtuk — tízenöt évi kényszermunkára ítélték. Ezt a guyanai Ördög-szigeten töltötte el. Büntetésének kitöltése után Jugoszlávián át Romániába szállították és a bázisai hatóságok vették át a szerencsétlen embert, aki kijelentette, hogy az Ördög-szigeten még sok egykori osztrák-magyar hadseregbeli hadifogoly synlódik. Csiky István tragédiájával az egyik budapesti lap is foglalkozik és ebből az alkalomból felvetette a kérdést, milyen intézkedéseket tesznek az idegenben synlódó magyar hadifoglyok ügyében. Kérdésével illetékes helyre fordult és a magyar külügyminiszteriumban kijelentették, hogy arról, mintha idegen államokban vagy azok

gyarmatain, a szovjet kivételével még magyar hadifoglyok lennének és azokat visszatartanák, nem tudnak semmit. Gyakran érkeznek ehhez hasonló feljelentések a külügyminiszteriumhoz és a miniszterium minden egyes esetben az illető államhoz fordult felvilágosításért, ahonnan azt a váiaszt kapta, hogy a közölt adatok nem felelnek meg a valóságnak. A szovjet az egyetlen állam, ahonnan egykori hadifoglyok érkeznek haza és ezeknek hazaszállításáról a külügyminiszterium gondoskodik. Ezek a szerencsétlen emberek is csak úgy szabadulnak a hosszú hadifogságból, hogy a szovjet maga bocsátja el őket. A szerencsétlenek már csak száz százalékosan egészségileg és szellemileg tönkretett emberi roncsok és azért engedik el őket, mert a szovjet számára már ártalmatlanok.

Még a járdán sem szabad tartózkodnia az angol gyarmatokon a hindu benszülöttnek

Hogy miért terjed az indiai lázadás és miért van talaja az indusok között az angolelles mozgalomnak, erre a kérdésre a következő példázattal felel az egyik francia újság. Még pedig nem tréfás, hanem komoly formában:

A brit birodalom keleti gyarmataiban az angol igazi zsarnok. A benszülöttnek semmi joga nincs. Még az utcai járdán sem szabad tartózkodnia. Ha pedig mégis a járdán megy és szembe találkozik európaiakkal, azonnal le kell lépnie az utestre. Egy alkalommal két tiszt sétálgatott Singapur utcáin. Az egyik angol volt, a másik francia. Amint beszélgetve csendesen haladtak, egyszerre csak két benszülött hindu jött velük szemben. Amikor az európaiak elérték őket és a benszülöttek nem tértek ki utjukból elég gyorsan, a francia tiszt

az egyik benszülöttet alaposan megrugta, azután mintha semmi sem történt volna, tovább mentek. A két benszülött alázatosan folytatta útját az uttesten. Mikor már kellő távolságban voltak, az egyik, a megrugott benszülött dühösen kifakadt:

— Gógös kutya! Pöffeszkedő gazember! Hengegő majom! Megállj csak, lesz az még másképp is! A másik benszülött ijedten csendesítette társát:

— Hallgas! Hogy mersz így szidalmazni egy francia tisztet, szerencsétlen!

— Én nem a francia tisztet szidom — felelte a megrugott — hanem az angolt. Hát nem láttad, hogy észre sem vett minket? Még arra sem tartott méltónak, hogy megrugjon!

Ez a kis történet magyarázza meg — írja továbbá a lap — hogy

miért van a francia gyarmatokon aránylag csend és nyugalom, de az angol gyarmatokon állandó a lázongás, a forrongás. A francia gyarmatok lakosságával, a benszülöttekkel szigorúan bánnak, bár a testi fenytüket nem igen alkalmazzzák. Ez néha kegyetlennek, durvának látszik — magyarázkodik a lap — de viszont nagyon sok helyen barátságos, családi viszony is támad a franciák és a benszülöttek között. Az angolok azonban a benszülötteket észre sem veszik. Az angol annyira el van telve az angolszász faj felsőbbiségével, fölényével, hogy szemében a színes faj nem is létezik. Egyszerűen elnéz az indusok felett, mintha nem is emberek, még csak állatok sem volnának. Semmibe sem veszi őket. Nős, az indusok meg akarják mutatni, hogy ők is élnek, ők is emberek.

Gyárilag

készülnek világszerte a hamis utlevelek

Az utlevélcsalások korát éljük. A legújabb utlevélhamisítást perzsa utlevelekkel követték el. A teheráni kormány évek előtt megszüntette a bukaresti követséget és az ügyek vitelét a galaci perzsa konzulátus vette át. Bécsben hónapok előtt a rendőrség megállapította, hogy hatóságilag üldözött embereknek sikerült hamis perzsa utlevelek segítségével átlépni az osztrák határt és így az igazságszolgáltatás kezéből kisiklani. A rendőrség megállapította, hogy a hamisítást vagy a galaci perzsa konzulátuson, vagy pedig a berni konzulátuson követték el. A nyomozás során Bécsben letartóztattak egy Jusup Zade nevű perzsa alattvalót, aki nagyban árusította a hamisított perzsa utleveleket. A bécsi törvényszék most tartotta meg ebben az ügyben a főtárgyalást és a vádlott perzsa férfi a tárgyalás alkalmával a következő kijelentéseket tette:

— Az utlevelek, amelyeket én adtam oda egyeseknek, nem hamisak, hanem az azokon szereplő aláírások valódiak és a perzsa konzul aláírásai. Miként kaptam őket, arra vonatkozólag most nem adhatok felvilágosítást.

A törvényszék Jusup Zadet hét havi börtönre ítélte, de ezzel még nem derült ki, hogy a galaci, vagy a berni perzsa konzulátuson követték el a hamisításokat, mert hamis utleveleket nem sikerült elkobozni. Az ügyről a bécsi lapok nagy cikket írtak és a volt galaci perzsa konzul — időközben ugyanis ezt a konzulátust is megszüntette a teheráni kormány — határozottan tiltakozik a hamisítás vádjá ellen.

Megsütöttek egy családot. Londoni híradás szerint Bengália keleti részeiben a súlyos zavargások polgárháborúvá fajultak a mohamedánok és indusok között. Mangaziában egy hindu családot meggyilkoltak és megsütöttek. A rendőrség tehetetlenül állott a borzalmas kegyetlenkedéssel szemben. Később a rendőrség erősítést kapott és gépfegyverek segítségével verte szét a tömeget. Tizenhét ember meghalt, igen sokan megsebesültek és hetvenkét letartóztatás történt.

ELBE Figyelem! Az Elbe Karisnyaház **ELBE**

folyó hó 15-étől kezdve díjtalanul

szolgáltatja ki minden köz- és magántisztviselőnek, hadirokkantnak, diáknak s munkásoknak igazolás mellett 10% kedvezményes bevásárlási könyvecskét

ELBE ELBE, Józsefváros, Kossuth Lajos-utca 21 **ELBE**
ELBE, Józsefváros, Hunyadi-út 13. szám **ELBE**

HIREK

A női legyező

bonyodalmat okozott a honatyák közt

Nem mindennapi vita keletkezett az angol aisóház tegnapi ülésén egy női képviselő legyezője körül. Miss Picton Tuberville, az alsóház munkáspárti képviselője, aki egyike a legszemremesebb és legbátortalanabb képviselőknél, szorgalmasan legyezte magát az ülés alatt, mert nemcsak kint az utcán, de bent a teremben is rendkívüli meleg volt. Egyszerre bevádolták az elnököt a szociálista képviselőt a legyező miatt. Felpattan a helyéről Gretta n-Doyle képviselő, aki utcai ruhában, cilinderral a fején izdalt a padosorokban és meginterpellálta az elnököt a munkáspárti kisaszszony legyezője miatt.

— Ugy tudom — mondotta — házszabályaink régóta tiltják a ház férfitagjainak a fegyverviselést az üléssteremben.

Óriási mahota fogadta ezt a kijelentést. Mr. Thomas Shaw belügyminiszter, akinek szintén nagyon melege volt, mert néhány kellemetlen interpellációra kellett felelnie, felkapott az asztalról egy iratcsomót és azzal legyezni kezdte magát. Példáját többen követték. Az elnök nagy zavarban volt és hirtelenében nem tudta, hogyan intézze el a váratlan bonyodalmat. Végre is azt válaszolta, hogy nem érti Sir Nicolas Grettan-Doyle kérdését, mert mégis van egy kis különbség puska és legyező között. Az egyikkel meg lehet valakit támadni, a másikkal nem. A ház nagy derűtséggel fogadta a választ, amely elsimította aztán a legyezőügy hullámain. Tuberville kisaszszony egyideig még pirult a hőség-től és a kis incidenstől, amely ráterelte a figyelmet, aztán újra elővette legyezőjét és most már elnöki engedély birtokában védekezett az üléssterem fojtó levegőjével szemben.

— Kihallgatások Bocu kormányzóknál. Marsieu Jusztin dr. jelent meg Bocu Szever miniszternél, akivel az aradi és aradmegyei közigazgatási kérdésekről tárgyal. Ezenkívül kihallgatáson aradi prefektus tegnap kihallgatáson volt Baltá Koriolán dr., Temesvár ujonnan megválasztott főpolgármestere is és a miniszter a városi nagyánács alakulására, valamint az állandó választmány működésének megkezdésére vonatkozólag folytatott Baltával megbeszéléseket. A tárgyalásokon Maioreseu József dr. helyettes kormányzó is részt vett.

— Kinevezés a kormányzóságon Ciota János gorjmegeyi tanfelügyelőt a temesvári kormányzósághoz nevezték ki. Ciota a kormányzóság tanügyi osztályában nyert beosztást és a krassói, valamint szörényimegyei elemi iskolák felügyeletével és ellenőrzésével bízták meg.

Mosóselyem

legújabb minták

Lei 66

a Népáruházban

Belváros, Corvin Mátyás-utca 4.

Nő és betörő éjjeli birkózása, a tolvaj menekülése és az áruló kabát

Ardeleanon gyárvárosi Malom-téri parfümüzlet tulajdonosa éjjel arra ébredt, hogy szobájában valaki motoszkál. Lärmát csapott és hogy a menekülő utját állja, az ablakhoz futott, ahol a tolvajt lefogni igyekezett. Izgalmas közelharc után a banditának sikerült elmenekülni, a kabátja azonban Ardeleanné kezében maradt és azt reggel átadta Velici Koriolan gyárvárosi rendőrfőnöknek. A kabátban különböző igazolványok voltak. Egy Pitariu Szabin tisztviselő, a másik Juhász Béla névre volt kiállítva. Időközben a rendőrségen jelentést tett Pitariu Szabin Galambutcai tisztviselő ismeretlen tettesek ellen, akik szobájából éjjel ellopták ruháját, melyben összes igazolvá-

nyai voltak. Most már könnyen meg lehetett állapítani a tényállást. Juhász Béla többszörösen rovottmultu betörő, akit pünkösdkor Csendes Dávidné Koronini-téri lakásában értek tetten lopáson, most egy éjjel két betörést követett el. Először Pitariu lakásában dolgozott, ahonnan Ardeleannét kereste fel. Itt azonban rajtavesztett. A rendőrség Juhász kézrekerítésére azonnal megindította a nyomozást és mert sejtette, hogy Juhász menekülni igyekezik Temesvárról, a temesvári vasútiállomásokon keresték. Sikerült is a gyárvárosi állomáson elfogni, amint éppen Lugosra váltott magának jegyet. A betörőt, aki mindkét lopást beismerte, átkísérték az ügyészségre.

— Nyári havazások. Európában mindenütt nagy viharok dultak és a levegő erősen lehült. Párisban a napok óta tartó esőzés után tegnap hirtelen havazni kezdett. Ugyancsak télies időjárás uralkodik Jugoszláviában is, ahol Szlavoniában nagy havazás volt. Szofia környékén jégeső pusztított és olyan hatalmas jégdarabok hulltak, hogy két szántóföldön dolgozó parasztot agyonütöttek. Temesvárott az elmúlt éjjel eső volt, ezért délelőtt hűvös volt és csak délután engedett fel kissé az időjárás.

— Eskütétel. Bocu Szever kormányzó kezéhez Neagu György és Centa Gyula, a kormányzósághoz kinevezet iroda-alfőnökök tegnap letették az esküt. Az eskütétel alkalmával Bocu miniszter üdvözölte új tisztviselőit és eredményes munkát kért tőlük. Az új tisztviselők az eskütétel után elfoglalták aílásaikat.

— Elhunyt szociális nővér. Kun E. Nikoletta szociális testvér, Remetekertvárosból, aki itteni rokonai látogatására jött Temesvárra, tegnap este féltíz órakor, a halotti szentségek felvétele után meghalt. Temetése 17-én, csütörtökön délután 7 órakor lesz a józsefvárosi temetőből. A szociális Misszió temesvári szervezeteinek tagjai a temetésen testületig jelennek meg.

— Strandolás után szivszélhűdés. Mayer József gyárvárosi szőlőkben lakó gazdálkodó tegnap délután visszatérve a strandról, alighogy lakásába lépett, hirtelen rosszul lett és pár perc alatt meghalt. Az előhívott orvos szivszélhűdést állapított meg. Csütörtökön délután temetik a belvárosi temető kápolnájából.

— Ezüstlakodalom. Breuer Jenő józsefvárosi ismert kereskedő, az Alfa-sajtház tulajdonosa, tegnap ülte meg feleségével házasságuk huszonötödik évfordulóját. Az ezüstlakodalom alkalmával a házaspár számos barátja kereste fel szerencsevívánatokkal.

Átvettm

az Imperial szállót Lugoson

kényelmesen, ujonnan és előkelően berendezve, 23 szobával, fürdőszobával. : A legszolidabb szoba-árak, figyelmes kiszolgálás. Utazóknak 10% engedmény. **ETTEREM** a házban.

Tulajdonos :

WEISZ IGNÁC

volt temesvári Ferdinánd-szálló igazgató

Vizum 60 lei

Vasuti bérlet 100 lei

Herz nél. Str. I. Vacarescu 28 (Bem-utca)

Telefon 1604. Utlevél-ügyekben díjmentes felvilágosítás. Legrégibb, legmegbízhatóbb iroda.

Kormányválság Berlinben

A német kormány még mindig válságos órákat él, mert a szociáldemokraták nem akarnek hozzájárulni a javaslatokhoz, amely az államháztartás fedezetlen kiadásaira vonatkozik. A szociáldemokraták vezetői tegnap délelőtt összeültek a kormánypárt illetékes tényezőivel és a tárgyalások egész napon át tartottak. Még mindig bizonytalan, hogy a szociáldemokraták hozzájárulnak-e a fedezeti javaslatokhoz. Egyesek úgy vélik, hogy a szociáldemokraták tartózkodni fognak a szavazástól, de még mindig számolnak azzal a lehetőséggel, hogy a kormány a javaslatot esetleg kényszerrendelettel lépteti életbe.

Administrația județului Timiș-Torontal

No. 18787/1930

Publicațiune de licitațiune

Se aduce la cunoștință generală că în ziua de 24 Iulie 1930, ora 10 a. m. se va ține licitațiune publică cu termin scurt de 15 zile pentru aprovizionarea cu 420 m. c. piatră spartă din cariera Paulis, natura diorit, sau dela o altă carieră similară, necesar pentru întreținerea drumului vicinal Teremia-mica—Teremia-mare—Nerău—Sannicolaulmare km. 0—22—600.

Licitațiunea se va ține la Prefectura județului Timiș-Torontal Palatul Societății Timiș-Bega în biroul dlui Președinte al deleg. cons. jud. etaj II în conformitate cu dispozițiunile art. 88-110 din legea Ctb. publice.

Dni concurenții vor depune odată cu ofertele lor timbrate conform legii, și o garanță de 5% asupra sumei oferite în numerar sau în efecte de Stat, — care garanță după adjudecare se va complecta — conform art 105 din legea Ctb. publice până la 10%.

Pe plicul inchis și sigilat al ofertei se va indica: a) Numele Oferantului, b) Sectorul de soseana udețeană la care se refera oferta. Se va depune și un esantilion a pietrei sparte, prevazut cu sigilul ofertantului.

Oferte în valută forte, întărziate sau date prin telegramă telefon, și supraoferte nu se admite.

Valoarea lucrarilor de pe deviz este de Lei 299.280.

Devizul, caetul de sarcini, și orice alte informațiuni se pot obține în zilele de lucru între orele 9—13 dela biroul Economic județean, etaj I. ușa No. 9.

Ofertanții vor indica în scris în ofertă că cunosc în întregime devizul din chestiune și acceptă toate condițiunile stipulate în caetul de sarcini. Timișoara, la 5 Iulie 1930.

Președinte, Șeful serviciului, Indiscifrabil Indiscifrabil

FÖLDRENGÉS

Bánsági magyarok szomorú regénye

A romániai magyar telepesek tragédiája, amikor a földreform téves magyarázatával elvették a földjeiket, valóságos földrengés volt. Sokat irtak erről a tragédiáról a lapok, azonban most történik meg először, hogy a magyar telepesek tragédiája regény alakjában jelenik meg. Szívbemarkolóan, könnyekrefakasztóan mondja el ez a regény a magyar telepesek sorsát. Nem uszítás, nem lázítás ez a regény, de csendes és el nem némuló vád azok ellen, akik rosszakarattal ezt az igazságtalanságot elkövették. A regény nem száraz adatok felsorolása, hanem a telepesek életének egy meghatározó történet formájában való ecsetelése. A regény címe:

FÖLDRENGÉS

Írója Kubán Endre. Ez a név nem ismeretlen a romániai magyarság előtt. Kubán Endre ott volt minden faluban a Magyar Párt tagozatainak megszervezésénél és mindenki tudja róla, hogy életének minden percét, szívének minden cseppnyi vérért a magyarságnak szenteli, áldozza. Kevesen jártak annyit a magyar telepesek között és kevesen hallgatták annyiszor a

panaszait, mint Kubán Endre. Éppen ez és ezzel együtt fájának rajongó szeretete, továbbá írói hozzáértése, nyelvezetének törülmetszett magyarossága adja meg neki a hivatottságot arra, hogy a magyar telepesek regényét megírja.

A munka, amely hónapokon keresztül készült, befejeződött és a magyar olvasók elé kerül, akik számára íródott. Kubán Endrének a FÖLDRENGÉS című regényét a napokban kezdi meg a DÉLI HIRLAP, amelynek hasábjain a szerzőnek a magyar fajszeretettől ihletett számtalan írása jelent már meg az évek során.

Ezt a regényt minden magyarnak el kell olvasnia és azért szeretettel hívunk meg mindenkit a DÉLI HIRLAP táborába, aki még nem volna ott.

A Földrengés közlését a Déli Hírlap már a napokban kezdi meg és mindazoknak, akik 1930. augusztus 1-től lépnek előfizetőink sorába, addig is ingyen küldjük a Déli Hírlapot, hogy a Földrengés című regény minden folytatását elolvassák.

— **Halálozás.** Schwarz Lipót sipeti gazdálkodó hosszas szenvedés után 72 éves korában e hó 15-én délután 2 órakor Temesvárott, Püspök-ut 21. szám alatti lakásán elhunyt. Temetése 17-én, csütörtökön délelőtt 11 órakor az izraelita temető halottsházából megy végbe. Gyászolják felesége, született Lepold Róza, gyermekei, unokái és nagyszámu rokonsága.

* **Megvan-e már Önnek az ELBE Harisnyaház kedvezményes bevásárlási könyvesztéje? Figyelje hirdetésünket!**

— **Új temesvári telekkönyv-vezető.** Bic a Jánost, a temesvári telekkönyv vezetőjét, aki évek óta teljesített Temesvárott szolgálatot, az igazságügyminiszter a teregovai telekkönyv vezetőjének nevezte ki. Helyét Hurgoiu György nagyszentmiklósi telekkönyvi segédigazgatóval töltötték be, akit a miniszter a temesvári telekkönyvi hivatal vezetésével bízott meg.

— **Zászlószentelés Zombolyán.** Zombolyán a Hatzfelder Jugendverein augusztus tizedikén tartja zászlószentelését. Előtte való nap, szombaton este a vendégek fogadása, elszállásolása, utána pedig ismerkedési est lesz. Vasárnap délelőtt zászlószentelés és szögbeverés, délután ünnepély lesz, melyen körülből huszonöt egyesület képviselti magát. Az új zászló már elkészült és a himzést a zombolyai kongregáció nőtagjai végezték. Az egyesület jubileumi könyvet is kiad, amely az egyesület történetét és eddigi működését ismerteti.

— **A mozdony halálra gázolt egy vasúti munkást.** A józsefvárosi állomáson tegnap délben halálos kimenetelű szerencsétlenség történt. Az egyik mozdony, amelyet Hofer Mihály főmozdonyvezető vezetett, elgázolta Kühn József ötvenhárom éves vasúti munkást, akit holtan huztak ki a mozdony kerekai alól. A helyszínen megjelent Pinte Vazul dr. hatósági orvos és Miuta Todor komiszár, az orvos azonban már csak a beállított halált állapíthatta meg. A szerencsétlenség ügyében megindították a vizsgálatot.

* **Báró Wilfried és partnere e hó 16-tól minden este a gyárvárosi "Szarvas kávéház" kerthelyiségében lépnek fel.** Azonkívül Stoppazoni világhíres zsonglőr csodakutyájával és Várad Aladár kitűnő új gárdájával gondoskodnak a közönség szórakoztatásáról. Itt még nem látott, új tréfák és bohózatok kerülnek műsorra. Belépő-díj nincs. Kezdeté este 10 órakor. Reggelig nyitva. Kedvező időben műsor a kávéházban.

— **Világhírű művész hirtelen halála.** Schildkraut Rudolf a világhírű német származású filmművész hollywoodi lakásán meghalt. Schildkraut a legkiválóbb filmszínészek közé tartozott, mint maszkirozó művész pedig egyedülálló volt a maga nemében. A filmművész haláláról két hír számol be. Az egyik jelentés szerint szívszélhűdés érte filmezés közben, míg a másik verzió szerint vérmérgezés okozta nagy megdöbbenést kiváltó halálát.

* **A Terminus-bar slágere** Baitelli grófnő híres táncosnő fellépte.

Az első felebbezés a temesvári nagytanács ellen. Tegnap benyújtották az első felebbezést a városi nagytanács megalakulása ellen. Zarie György országgyűlési képviselő és Nicora György dr. ügyvéd támadták meg a városi nagytanács alakuló ülését. A felebbezési határidő július huszonegyedikén jár le és az addig beérkezett felebbezéseket a kormányzóság revíziós bizottságához terjesztik. Amíg a revíziós bizottság nem dönt, addig az ideiglenes bizottság vezeti továbbra is a város ügyeit.

* **Jó nyári cipő** könnyű, szellős, ruganyos és simulékony legyen. Ügyeljünk a „Dorco” védjegyre!

— **Leharapta ellenfele orrát.** Véres verekedés volt a gyárvárosi Burkus-féle vendéglőben. Bolva István kocsis Bócz Pera cigánnyal összeverekedett, melynek hevében Bolva ellenfele orrát leharapta. Azonnal értesítették a mentőket, akik segélyben részesítették a sérült cigányt és a kórházba szállították.

Épületasztalosmunkát, kész ajtókat és ablakokat

olcsón, jól és gyorsan szállít

ECKER BU FORGYÁR, TIMISOARA
Str. Romulus 40. Tel. 11-83

Mozi

Belvárosi Mozi:
Csütörtök, Péntek,
július 17-18

Gyárvárosi Mozi:
Szombat, Vasárnap
július 19-20

Erzsébetvárosi Mozi:
Kedd, július 22

Mehalai Mozi:
Csütörtök, július 24

MALEK

Az édesvíz-tengerész.

Elsőrangú amerikai vígjáték.

A főszerepben:
BUSIER KEATON

Monopol:
Regal-Film, București.

Az előadások kezdete a Belv. és Gyárv. moziban
6 és 9 órakor.

Vasárnap 4, 6 és 9 órakor.
Az előadás kezdete az Erzsébetvárosi Doina moziban este fél 9 órakor.

kisebbségekről — a kisebbségek nélkül. Bukarest-jelentik, hogy a kisebbségi irányítás elkészítésére bizottság tagjai a következő héten megjelennek a kisebbséglakta vidékeken és elkezdik a törvény előkészítéséhez szükséges munkát. Szomorúan érdekes, hogy a bizottságnak egyetlen kisebbségi tagja sincsen. A nemzeti pártokba tömörült bolgák kijelentették, amennyiben a törvényjavaslat nem felel meg a kívánalmaknak, úgy nem szavaznak, kiválnak a kormánytól és erre vonatkozó panaszukkal a Népszövetség elé járulnak.

— **Elhunyt lapvállalati alkalmazott.** A m b e r g Ferenc, a Derabote című hetilap munkatársa, a rádióhivatali vezetője, rövid szenvedés után hatvannyolc éves korában tegnap meghalt. Az elhunyt tevékenységét is folytatott és számos műve jelent meg, felesége, a letett Kopper Anna, három gyermeke és kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése ma, csütörtökön délután négy órakor lesz a belvárosi temetőben Mátyás-utca 6. szám alatti sírházból.

— **Magyarbarát román tudós halála.** Moldován Gergely dr., egykor Kolozsvári Ferenc József-egyetem román nyelv és irodalom tanárának nyugalmazott tanára, ötvenhat éves korában Kolozsváron meghalt. Moldován Gergellyel egykor egyéniség szállt sirba. Mindvégig jó románként tartotta magát, azonban nézete az volt, hogy a románsággal való testvériség együttműködésben szolgálhatja legjobban hivatását. Számos irodalmi munkája jelent meg, a Petőfi Társaság és az Erdélyi Irodalmi Társaság tagja volt. Elveit a román kormányzás átvétele után sem tagadta meg. Visszavonultan csak az irodalomnak élt. Fialtal korában ív ujságírással és politikával is foglalkozott. Temetése nagy részvétellettel Kolozsváron ment végbe és azon az erdélyi magyar társadalom számos képviselője vett részt.

VIZUMOK — 60 lei-ért
C. F. R. bérletjegyek 100 lei-ért
leggyorsabban beszerezhetők

Pinkerton-boy vállalat által
TELEFON: 75.
Minden nap kurir
Utlevelék ügyében tájékoztatások díjmentesen

* **Siessenek és vegyenek Mentőorsjegyeket, mert aug. 3-án visszahatalosul meg lesz tartva a húzás.**

— **Gorombák a vasúti ellenőrök.** Az államvasutak vezérigazgatóságához többrendbeli panasz érkezett a vasúti jegyellenőrök illetlen magatartása és goromba viselkedése miatt. A vezérigazgatóság elhatározta, hogy az összes ellenőroket levizsgáztatja és szeptember elsejétől kezdve csak a vizsgázott ellenőrök működnek az államvasutak vonalain.

ELBE **Fürdődresszek** **ELBE**
Saját gyártmányú különlegességek
leszállított árakban az
ELBE
Harisnyaházakban, Timisora-Josefin, Kossuth-u. 21
és Hunyadi-u. 15 **ELBE**

KÖZPONTI SZÁLLODA HOTEL CENTRAL
BUDAPEST, VII., Baross-tér 23.

A keleti pályaudvartól alig 2 percre

A temesváriak kedvelt találkozóhelye.

Elsőrangú modern családi ház. Központi fűtés. —: Minden szobában hideg-meleg folyóvíz. —: Egyágyas szobák árai: 4, 5, 6, 8, 9, 10 pengő

Kétfágyas szobák árai: 8, 10, 12, 13, 14, 15, 16 pengő
Füldőszobás szobák. Rádió. Telefon a szobákban
Tisztaság, Előzetkenység.

Tulajdonos: PALLAI MIKSA

Rádió

Csütörtök. (Július 17.) Budapest. 9 óra 15: A rádiózenekar hangversenye. 12 óra: Balafkazenekar játéka. 4 óra: Gramofonzene. 5 óra 45: A Tiszti Kaszinó zenekarának hangversenye. 8 óra: Magyar Imre és cigányzenekarának játéka. 9 óra 30: Az Operaház zenekarának játéka. 11 óra: Gramofonzene. **Bécs.** 11 óra: A Sommerzenekar játéka. 3 óra 20: Szórakoztató zene. 8 óra: Fúkar Gusztáv hangversenyének megzenésített Heined-alokat énekel. 8 óra 35: Énekkvartett Schubert-dalokat énekel. 9 óra: Bécsi dalok és szórakoztató zene. **Berlin.** 8 óra 30: Operettársulatok, utána hírek és tánczene. **Belgrád.** 7 óra 30: Harmonika- és klarinét hangverseny. 8 óra 15: Hangverseny. 11 óra: Kávéházi zene. **Bukarest.** 5 óra: A rádiózenekar játéka. 7 óra: Gramofonzene. 8 óra: Opera-est. **Hamburg.** 8 óra 40: Kálmán Imre Marica grófnő című operettjének előadása, utána tánc- és szórakoztató zene. **Kattowitz.** 8 óra 15: Népies hangverseny. 10 óra 30: Hangverseny, utána tánczene. **Langenberg.** 8 óra: Szimfonikus hangverseny, utána szórakoztató zene. **Leipzig.** 7 óra 30: Tarka zenei est. 9 óra: Bandjohangverseny. **München.** 7 óra 50: Kamarazene. 8 óra: Szimfonikus hangverseny. **Milánó.** 8 óra 40: Lehár Ferenc Éva című operettjének előadása, utána könnyű zene.

Péntek. (Július 18.) Budapest. 9 óra 15: Hangverseny Erdélyi Blanka, Gregor Vilmos és Pázmán György közreműködésével. 12 óra: A rádiózenekar hangversenye. 5 óra 30: Banda Marci és cigányzenekarának zenéje. 8 óra: Az Operaház zenekara keringőket játszik, utána Pataky-jazz. 11 óra: Hegedűs Gyula és cigányzenekarának játéka. **Bécs.** 11 óra: Puccini Bohémélet című operájának I. és II. felvonása gramofonlemezekon. 12 óra: Szórakoztató zene. 3 óra 20: Puccini Bohémélet című operájának III. és IV. felvonása gramofonlemezekon. 8 óra: Mozart A hamis kertész című vigoperájának előadása, utána tánczene. **Berlin.** 7 óra 45: Szórakoztató zene. 8 óra 30: Kamarazene, utána tánczene. **Belgrád.** 7 óra 30: Nemzeti dalok. 8 óra 30: Zongorahangverseny. 8 óra 45: Hangverseny. 10 óra 15: A rádiózenekar játéka. **Bukarest.** 5 óra: A Marcuzenekar játéka. 7 óra: Gramofonzene. 8 óra: Szimfonikus hangverseny. **Hamburg.** 8 óra 30: Wagner-est. 10 óra 50: Kávéházi zene. **Kattowitz.** 8 óra 15: Szimfonikus hangverseny közvetítése Varsóból. 10 óra 30: Tánczene. **Langenberg.** 8 óra: Jazz két zongorán. 9 óra: Meghalsz-e katona? című hangjáték előadása, utána kávéházi zene. **Leipzig.** 7 óra 40: Szórakoztató zene. 9 óra 40: Szimfonikus hangverseny. 10 óra 15: Tánczene. **Milánó.** 8 óra 40: Szimfonikus hangverseny. **München.** 8 óra: Diákenekar játéka. 9 óra 45: Baritondalok. **Prága.** 9 óra: Orosz zongoraművek. 9 óra 20: Zoubek hegedűművész hangversenye. 10 óra 15: Kávéházi zene. **Róma.** Pietri Isten veled ifjuság című operettjének előadása.

Sport

Románia és Jugoszlávia csapatai képviselik már csak Európát a világbajnoki versenyeken

A közép-európai kupamérkőzések során a magyar bajnok, Ujpest, Olaszország bajnokcsapatával, az Ambrosiával találkozott. Az olaszok a fáradtan játszó Ujpestet 4 : 2 (2 : 1) arányban legyőzték. A mérkőzést két hét múlva megismétlik Olaszországban, valószínűleg Milánóban. Ha Ujpestnek sikerül legalább kétfőlős győzelmét elérni, úgy a mérkőzést megismétlik, ellenkező esetben az Ambrosia indul a további mérkőzésekre.

Montevideóban tovább folynak a világbajnoki küzdelmek. Franciaország Argentínával került szembe, mely nehéz küzdelem után az európai válogatottat 1 : 0 (0 : 0) arányban legyőzte. A négy európai csapat most már csak két állam, Románia és Jugoszlávia, képviseli Európa futballsportját a versenyen. A Peru—Románia válogatott mérkőzésen, amelyet a román csapat nyert meg, Steiner II lábát törte. A peruiak rendkívül durván játszottak és így próbálták ellensúlyozni a román vá-

logatott technikai fölényét. Steiner lábát az első féldobben törték el és így a második féldőt csak tíz emberrel játszotta végig válogatottunk, de így is sikerült győzelmet aratni.

Nagy érdeklődés előzi meg Temesvár és Kolozsvár ökölvívóinak vasárnapi találkozását, mely Temesvárott zajlik le. A temesváriak a revánsjellegű mérkőzésre erősen készülnek. A tréningeket Dörfler vezeti, aki a válogatottat a következőképpen állította össze: légsúly: Tóth II (UDR), Bantamsúly: Petsovsky (Kinizsi), Pehelysúly: Tóth (UDR), könnyűsúly: Gerőfi I (Kinizsi) Weltersúly: Dörfler (RMS).

Luxemburgból jelentik, hogy a nemzetközi tornászszövetség versenyén Csehszlovákia győzött 896 ponttal. Franciaország 871, Jugoszlávia 829, Magyarország pedig 781 pontot ért el. Az atlétikai versenyeket a rossz idő miatt nem tartották meg.

Közgazdaság

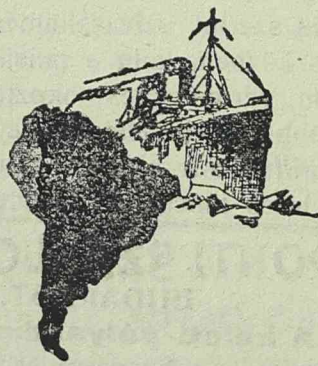
A külfölddel való gyors telefonösszeköttetést sürgeti a temesvári tőzsde

Rothbart Jakab, a temesvári árutőzsde ideiglenes bizottságának elnöke, tegnap kihallgatáson jelent meg Bocu Szevér miniszternél. Rothbart felhívta a kormányzó figyelmét az általunk már tegnap ismertett körülményre, hogy a temesvári árutőzsde vezetőszeret hivatott betölteni különösen a mezőgazdasági termékek forgalmában és ezért kérte, hogy a külfölddel való gyors és zavartalan telefonösszeköttetést segítse elő. Kérte a minisztert, járjon közbe, hogy a Bánság Csehszlovákiával megkapja a közveilen telefonösszeköttetést, mert a bánsági termékek kiviteli piaca főleg Csehszlovákia lehet. Kérte továbbá azt is, hogy a kormányzó intézkedése révén a posta a tőzsdénapon előnyben része-

litse a tőzsdetagok külföldi beszélgetését és azok gyors kapcsolást kapjanak. A kormányzó figyelemmel hallgatta a tőzsde ideiglenes bizottsága elnökének előterjesztését és köszönetét tolmácsolta, hogy fáradhatatlanul dolgozik a tőzsde érdekében. A kívánságokat jogosnak találta és ígéretet tett, hogy ebben az ügyben azonnal közbenjár a kormányfővel, valamint a postavezérgazgatóságnál. A miniszter még aziránt érdeklődött, hogy az új temesvári tőzsde eddig milyen eredménnyel dolgozott, mire Rothbart ismertette a kormányzó előtt az eddigi üzletmenetet, amely egyre nagyobb élénkséget vehet fel, ha a gyors telefonösszeköttetést biztosítják.

A kényszeregyezségi törvény új rendelkezései. A különböző érdekképviselők közbenjárására az igazságügyminiszterium elkészítette a kényszeregyezségi törvény módosítására vonatkozó javaslatot, amelyet a parlament már megszavazott. A javaslat azóta törvényerőre emelkedett és megérkezett a temesvári törvényszékhez is. Ismeretes, hogy

szítésére vonatkozó javaslatot, amelyet a parlament már megszavazott. A javaslat azóta törvényerőre emelkedett és megérkezett a temesvári törvényszékhez is. Ismeretes, hogy

Argentina, Brazília és Uruguayba

az egyedüli német társasággal, amelynek hajói csak délamerikai kikötőkbe futnak, egységes III. osztályu hajók, „Cap Arcona” a világ egyetlen hajója, amely Hamburgtól Délamerikáig csak 12 napig megy.

HAMBURG-DÉLAMERIKAI GÓZHAJÓZÁSI TÁRSASÁG

Klein Gyula

ügynöksége

Központ: Timisoara, Str. I. C. Bratianu 6

Fiókók: Arad, Bul. Regele Ferdinand 62. Bucuresti, Bul. Dinica Goscicu 41 bis Cernauti, Str. Reg. Ferdinand 27. Chisinau, Str. Negustorilor, Casa Barbatat Német hajók, német konyha, német kiszolgálás. Gyorsvonat Hamburgig.

a módosított kényszeregyezségi törvény a minimális fizetési kvótát hatvan százalékban állapította meg az eddigi ötven százalék helyett és a kvóta arányában emelkedik, vagy csökken a fizetési határidő is. A temesvári törvényszéken tegnap elővették mindazokat a kényszeregyezségi kérelmeket, amelyek még nem hirdettek határozatot, hanem csak formailag hagyták jóvá a kényszeregyezségi eljárást. Ezek az ügyekben most a kérelmezők ki kell egészíteni a kvótát és ennek megfelelően a fizetési időben változtatást kell eszközölni. A módosított törvény szerint a bíróságok hitelezők kebeléből a kényszeregyezségi levezetésére ellenőrző választást is köd ki. Ezeket a munkálátokat most végzik a törvényszék és valószínű, hogy kényszeregyezségi kérelmező több fél kértelen lesz ajánlatát visszavonni. Abban az esetben, ha nem tudja a módosított törvény szerinti kívánalmakat teljesíteni, úgy elkerülhetetlen lesz a csőd.

Az ekszportintézet javaslata a termés értékesítésére. Bukarestből jelentik, hogy a kivitel ellenőrző központi ekszportintézet tanácsa tegnap ülést tartott és az intézet határozatot hozott, amelyben megszabta álláspontját az idei termés értékesítésére vonatkozólag. A kiviteli intézet ajánlja a kormánynak, hogy a kivitelre szánt mezőgazdasági termékek szállítási tárfáját hetvenöt százalékkal csökkentse és teljesen törölje el a kivitel illetékeit, mert csak így lesznek a román mezőgazdasági termékek külföldön versenyképesek. A kormány gazdasági bizottsága ezzel a kérdéssel még ezen a héten foglalkozik.

Panaszkodnak az ecetgyárosok is. A romániai ecetgyárosok egyesülete Aradon kongresszust tartott és azon az erdélyi és bánsági százhusz ecetgyár képviselői kifejtette, hogy a súlyos terhek már nem bírják és ez az iparág megbénul. Amennyiben a kormány nem enyhíti a terheket, úgy az ecetgyárak kénytelenek csökkenteni a termelést, ami viszont növeli a munkanélküliek számát. A kongresszus úgy döntött, hogy a séremségről emlékiratot készít és az álláspontját nyújtja át Popovics Mihály pénzügyminiszternek. A küldöttség tagjai Hirsch Ferenc a temesvári Löwinger-féle ecetgyár igazgatója és Rácz Jenő aradon ecetgyári igazgató.

A bánsági állatkivitel. Christe a Tibor dr. temesvári állategészségügyi vezérfelügyelő a kormány megbízásából tegnap Bécsbe utazott. Cristea az osztrák kormányhoz megkötöti az ideiglenes megállapodást az állatbehozatal szabályozásáról, amíg a két kormány között végleges kereskedelmi szerződés létre nem jön.

A budapesti tőzsde jegyzése (Július 16.) Leszámitolóbank 87.4 Kereskedelmi Bank 105, Angol Magyar Bank 75, Magyar Hitel 68 Pesti Hazai 177.5, Drasche 120 Csáky-Prackfalvi 8, Urikányi 99.5 Rima 69.4, Salgó 39.3, Általános Kőszén 563, Beocsini 152, Nasic 127.3, Spodium —, Szikra 256 Ganz-Danubius 90.8, Magyar cukor —, Délcukor —, Lipták —, Egis 8.1 Nóva 26.7, Temesvári Szesz — Temesvári Sör —.

Próhirdetések

PRÓHÍRDETŐINK FIGYELMÉBE.

Hétven át nagy anyagi áldozatok árán azt a kedvezmény nyújtottuk az előfizetőinknek, hogy minden havi előfizetés után díjmentesen közölhetik egy-egy tíz szóig terjedő apróhirdetést. A gazdasági viszonyok és a közügyek, a közjótékonyok érdekében hozott állandóan növekvő kiadásaink arra kényszerítettek, hogy az ingyenes hirdetések rendszerét augusztus hó elsejével megszüntessük. Kizárólag előfizetőinknek továbbra is azt a kedvezményt nyújtjuk, hogy ugyanazon apróhirdetés másodszori folyólagos közlésénél huszonöt, harmadszori közlésénél ötven, negyedszori közlésénél hetvenöt százalék engedményt adunk, ötször pedig díjmentesen közöljük.

Mindazoknak, akik állást keresnek, vagy akik elfoglalható állást hirdetnek, apróhirdetését minden százalékos kedvezménnyel közöljük. Tesszük ezt, hogy a nagy munkanélküliség közepette az állásközvetítést olcsóbbá tegyünk. Az ilyen állásközvetítő hirdetés ára tíz szóig tizenöt le.

Egy szó ára a többi apróhirdetésnél három le, vastagabb betűvel öt le, legkisebb apróhirdetés harminc le.

Az este hat óráig behozott apróhirdetések másnap reggel ár megjeljenek, az este hat óra után beküldött apróhirdetések másnap reggel csak husz százalék félárral jelenhetnek meg, vagyis ebben az esetben a legolcsóbb apróhirdetés ára harminchat le.

A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő, mert a számlakiírás és pénzbeszedő elküldése költséggel jár.

Jelleges hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jellegével ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni.

Józsefvárosban apróhirdetéseket eredeti áron felvesz a Déli Hírlap részére: March-traffic, Küttel-tér 1.

A Gyárvárosban: Kardos trafik, Kossuth-tér, Gránátos-utca 10. sz.

Alkalmazás

Részvénytárság

Erős némi gyakorlattal bíró hivatalnok. Gép- és gyorsírást tudók könyvben. Ajánlatokat „Józsefváros 000” jellegre kiadóba kérünk. (2195)

Tanuló lány

Elvétetik. Hackl Carola, Mode din Paris, Zápolya-u. 2. (2202)

Lakatos tanonc

Elvételével vagy más feltétellel felvétetik. Schulz, Rózsa-utca 18. (2173)

Állást keres

Bármily állást

Erős gyakorlott tisztviselő. Cimeket „Szerény fizetés” jelige alatt a kiadóba kérek. (2178)

Adás-vétel

Egy bécsi zongora

Egy kerékpár olcsón eladó. Gyárváros, Tej-u. 1. (2179)

Fehér lószőr-matrac,

füffőtálcák, lámpák és 4 drb. nagy füffőtálcák olcsón eladó. Hitelbank I. em., ajtó 4. (2203)

EGY LÉHA EMBER TÖRTÉNETE

(A nagyháború-előtti kisidőből)

Írta: VIDA PÉTER

A Déli Hírlap eredeti regénye.

23. folytatás

Még eltartott egyideig, arca lángban égett, de aztán csak felvetette valamilyen belső tüztől villogó tekintetét:

— Hát... miért ne?!

A férjből diadalmasan bugott fel a tomboló asszonyéhség:

— Ugy... ha bevégezték a munkát, te ne menj a többiekkel, itt maradsz... Igen? Így lesz?

— Igen. Itt maradok.

XVI.

Teltek a napok, hetek, hónapok. És megint ősz volt.

A hideg szél szakadatlan esővel verte az ablakokat. Az ablakokon apró, fényes vízcseppek ragyogtak. A gyöngyként ragyogó vízcseppek már nem tudták elszórakoztatni Arasztos Lorándot. Egyideig még nézegette ugyan, hogy milyen csökönyös erővel tapad az üvegtáblához egy-egy ilyen cseppnyi csepp s ha előbbi helyéről hirtelen lennebb csuszik is valamelyest, mégsem hagyja magát, hanem újból megkapaszkodik és ujult erővel áll ellent a megsemmisülésnek, — de aztán ezt nézni is elunta. Visszavonult a szoba belsejébe, belevette magát egy ósdi bőrszékbe és szifta egyik cigarettát a másik után. Rejtőnemesen unatkozott. Semmi célját nem látta, mert semmi értelmét nem érezte életének.

Egyszerre felfigyelt.

Az ajtó előtt nehéz lépések csoszogása hallatszott.

Esetlenül kopogott valaki.

— Ühüm! — felelt rá mindössze, mert hiszen az esetlen kopogásból nyilvánvaló volt, hogy csak holmi paraszt akarózik befelé, ennek meg elég ennyi is.

A kopogás ismétlődött.

— Nó! Bujj be! kellett most már „értelmesen” felelnie.

Sáros-csizmájú, subás ember lépett be, akit ünneplőruhába öltözött asszony követett, karján egy pólyásgyerekkel.

A férfi levette süvegét, de nem köszönt. Az asszony halkan kívánt jó napot. Mindketten megálltak az ajtónál és hallgattak, míg csak Arasztos nem kezdte:

— Nos, mi jobban járnak itt, emberek?

A férfi válaszolt:

— Semmi jobban.

Hangja mélyen bongott s ünneppélyesen komolyak voltak a szavai is:

— A nevem Kerekes Bálint; talán ismer is a tekintetes ur. Ez meg itt a hites feleségem, Kovács Rozália. A poronty a karján az Örzse lányunk ujszülött fia. A fiu apja pedig len tudtunkkal Arasztos Loránd tekintetes ur.

Arasztos Loránd maga sem tudta hirtelenében, mit érez. Nagy-nagy öröm lobogott benne, hogy ime, apa lett! gyermeke van! — de valamilyen különös félelem is szorongatta ugyanakkor szívét. Maga az eset nem lepte meg. Hiszen tudta régen, hogy Örzse anya lesz: az ő gyermekének anyja! Várta is már,

mikor üzen. Most azonban, hogy csak megjelentek itt Örzse szülei és idehozták a gyermeket: roppant ünnepélyes arcuk bizonyos szorongó félelemérzetet kevert boldog öröm-érzései közé.

A visszás érzések némává tették. Szótlatlanul, mozdulatlanul ült a helyén és bámult, egyre csak bámult arra a pólyára annak az asszonynak a karján.

Hallgatása Kerekes Bálintot is megzavarta. Amikor idejött, talán arra számított, hogy a fattyugyerek apasága miatt ellenkezésre fog találni s akkor igazsága tudatában ő is felfortyanhat, így azonban csak zavartan szötte tovább a szót:

— Igen... hm... mondom. Hm. Most aztán... hogy Örzse meghalt...

Döbbenetes-ijedten ugrott fel Arasztos. Arca halottin sápadt lett.

— Örzse meghalt??

— Meghalt! Meghalt! — zokogott fel jajdulva az asszony.

— Meg — ismételte Kerekes is.

— Ma hajnalban megszülte a gyereket, délben meghalt... Most már... és azért, merthogy anyja nincs már a fiunak, hát... hát elhoztuk az apjához... Szegény emberek vagyunk, nem tudnánk mit kezdeni vele. De meg áldatlan jószág is az ilyen fattyu, megszólna miatta az egész falu, ha nálunk maradna. Hát elhoztuk. Itt van. Nevelje fel egészséggel a tekintetes ur!...

Az asszony sírva, zokogva tette le a gyereket az asztalra.

Kerekes Bálint aztán kézenfogta feleségét és csendesen, hátra sem nézve, elmentek; csak az asszony rebegett megint valami köszöntésfelé.

Arasztos Loránd pedig állt, állt. Agya vadul zugott, zakatolt; értelmes gondolat nem fogant meg benne. Hanem aztán egyszerre csak megnyikkant a gyerek és erre azonnal feleszmélt.

Föléhajolt, sokáig elnézte, míg szeméből rá nem hullt egy könnycsepp az embervakarcs még torz és veres arcára.

— Te is hát így kezdted, mint én: életed egy életbe került! De nem úgy folytatod, mint én! Istenemre nem!

Kiegyenesedett, felegyenesedett.

Immár van tartalma földi tengődésének! Van már élet-célja! Mert van: kiért élni!

XVII.

Arasztos Loránd levelet írt fiának, Arasztos Máté főiskolai hallgatónak Budapestre:

„Én édes fiam, Máté! — most már ismételtelen felpanaszolod, hogy barátaid gyakran mesélgetnek ott-honokról, szüleidről, sok mindenről és... neked hallgatnod kell ilyenkor, csak hallgatnod, mert Te mit sem mesélhetsz mindilyenekről. Ismételtelen kérsz, tárjam fel előtted életemet, szóljak pár szót anyádról, kiről sohasem hallottál, sőt még egy árva fényképet sem láttál róla, milyen volt... Mindezek miatt már sokat zaklattál egykor, régebben is, amikor

még csak afféle rövidnadrágos diákocská voltál. Akkor egyszerűen megtagadtam minden felvilágosítást kérdéseidre. Azóta már felcseperedtél, szinte magammal egyenrangú valakit kell látnom benned, kihez immár bizalmas is lehetek.

És leirtam hosszan, kimerítően mindent. Amugy regény-módra. Ime! Olvasd!

Ez az én életem története. Egy léha ember története.

Most hát már ismered multamat, édes fiam Máté! Most már tudod, hogy csak örökbefogadott fiam vagy, de — az én vérem! Most már tudod, ki volt anyád. Most már megértheted, miért van állandóan a házunkban és miért csüng oly rajongó szeretettel rajtad az öreg Roza néne; nagyanyád ő. Most már tudsz mindent, most már mesélhetsz Te is ilyesmikről, — ha ugyan még lesz kedved mesélgetni „úri” barátainak, akik bezzeg csak fattyuként néznének le ezután.

(Vége következik)

Jóforgalmu vendéglő

Zsombolyán azonnal örökáron teljes berendezéssel, új billiárdal, parkettázott tekepályával, nagy táncteremmel nagyon olcsó áron eladó a Bohán-téglagyárral szemben. A vendő a vendéglőt mindjárt átveheti. Cim: Bagdal Mihály vendéglős, Jimbolia, házszám 1476. (2173)

Eladó ház

udvarban, kétszobás komplett lakással, kerttel, — bankkölcsönrel terhelve. — Ujszabadfalú XVII. utca 10. sz. Bonyhádi fűszeressel szemben. (2198)

Uj Hiss Masters

pathefon 70 lemezzel azonnal eladó. Cim a kiadóban. (2200)

Eladó

egy ebédlő kredenc, fél hálószoba, nagy álló tükrök, egy ruhaszekrény. Rékási-ut 6. sz. (2201)

Családi ház

három- és kétszobás parkettás, fürdő- és előszobás lakásokkal havi 7500 le jövedelemmel 585.000 leért eladó. Bővebbet II., Mérleg-u. sarok trafikban. (2207)

Lakás

2 udvari szoba előszobával

irodának vagy raktárnak azonnal kiadó. Bővebbet szívességből Dr. Várnay irodá, Hitelbank. (2204)

2 szobás utcai lakás

tiszta, csendes házban aug. 1-ére olcsón kiadó. Józsefváros, Fröbl-u. 5. szám háztulajdonosnál. (2194)

Udvari lakás

két szoba, konyha, mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. III. ker. Kaszáló-sor. (2197)

Udvari lakás

szoba, konyha, éléskamra, — vízvezeték a házban — 1-ére kiadó. Rózsa-utca 2/a. (2199)

Egy szobás-konyhás

lakás aug. 1-ére kiadó. Cim Gyárváros, Tej-utca 14. (2206)

Kiadó

elegáns 1 szobás lakás minden kényelemmel és egy földszintes 1 szobás lakás aug. 1-ére. Bővebbet III., Kereszt-tér 2. sz. pince, ajtó 11, — d. e. 10-től este 8-ig. (2208)

Különféle

Prodánovits Klára

piros igazolványa elveszett megtalálójára kérik, rendőrségen adja le. (2196)

Déli Hirnapló

PÉNTEK
1930 JULIUS 18

LEGUJABB

ÉJFÉL UTÁN
ÉRKEZETT JELENTÉS

A politikai boszorkánykonyha Maniu, Bratianu és Averescu szent szövetsége — Már most tervezik, miként játszhatnák ki egymást — Ellen- tettek a kormánypartban — A liberálisok hatályon ki- vül akarják helyezni Maniu törvényeit

Duca volt liberális miniszternek az uralkodó előtt való megjelenése újabb élénkséget hozott a belpolitikai életbe. Ducának a királyi audienciája után ismét előtérbe került a koncentrációs kormány gondolata, azonban ezzel egyidejűleg napvilágot láttak olyan kijelentések felelős politikusok részéről, hogy a politikai pártok jelenlegi érintkezési viszonya mellett kormánykoalíció elképzelhetetlen

és őfelsége bármennyire is kívánja és trónralépésének első pillanatától kezdve kívánta a koalíciót, ezt létrehozni nem sikerül. Beavatottak úgy tudják, hogy Duca a királynak is kifejtette a liberális párt álláspontját és leszögezte, hogy a koalíciót ő is lehetetlennek tartja. A pártok együttműködésének, a koalíció gondolatának félretolásával, újabb formáját igyekeznek kitalálni. Koalíció helyett a politikai pártok Szent Szövetségének a gondolata lépett előtérbe. Az annyit jelentene, hogy Bratianu Vintila, Averescu és Maniu, a három nagy politikai párt vezére kibékülve egymással a nagy problémák megoldására szövetségre lépne egymással és karöltve alakítanának kormányt.

Ez a megoldás azt célozza, hogy olyan egyéniségek, akik ezideig távol állottak a politikai hullámoktól — mint például Prezán tábornok — a koalíció vagyis a nemzeti kormány révén ne juthassanak politikailag vezetőszerephez.

A Szent Szövetség kormánya alapján véve szintén pártkormány lenne, azonban egy esetleges nemzeti koalíciós kormánytól abban különböznék, hogy egyesítené azokat az elveket, amelyeket eddig úgy Maniu, mint Averescu és legutóbb Bratianu Vintila is állandóan hangoztattak az uralkodó előtt. A három pártvezér ugyanis egyöntetűen azt a nézetet vallotta, hogy az

országot csakis pártkormány tudja talpra állítani.

A Szent Szövetség kormánya pártkormány lenne és a három pártvezér külön megállapodása alapján oszlanának meg a miniszteri tárcák.

Csupán egy kétséges vajjon a jelenlegi parlamenttel hajlandó-e Bratianu és Averescu együttműködni. Viszont lehetetlen, hogy a Szent Szövetség kormánya hajtsa végre az új választásokat. Ugy tudják, hogy a Szent Szövetség kormányával a liberális pártnak bizonyos tervei vannak. Duca úgy véli, hogy a nemzeti parasztpárt és Averescu pártja a Szent Szövetség kormányzásának ideje alatt elvesztik azt a talajt, amely még lábuk alatt van és így a liberális párt visszanyeri régi hatalmát.

Duca terve az, hogy a pártok erejét úgy állapítsák meg, amilyen az június nyolcadika, tehát a restaurálás előtt volt. Ducának ebből a tervéből nyilvánvaló, hogy a libe-

rális párt minden eszközt megragad arra, hogy hatalmát, amely az ország politikai életének vezetésében ismert volt, akármilyen uton, még Maniu és Averescu segítségével is, visszaszerezze. Az a kérdés, ez miként fog sikerülni.

Averescu tábornok állítólag számít arra, hogy a Szent Szövetség a nemzeti parasztpárt magatartásán meghiusul és ő kap megbízást a kormány alakítására. Ezért igyekezik bomlást előidézni a nemzeti parasztpártban. Averescunak ezt a tervét azok az ellentettek is előmozdítják, amelyek napról-napra élesebben jelentkeznek a kormánypartban. Stere Konstantin ismét akcióba lépett és valószínű, hogy a besszarábiaiak tekintélyes csoportja öszszel kiválik a kormánypartból. Érdekes, hogy a Viitorul legújabb számában cikket ír a jövőendő kormány feladatai címen és ebben kifejti, hogy

a Maniu után következő kormánynak kötelessége a két utóbbi évben hozott összes törvényeit azonnal hatályon kívül helyezni.

A tábla ma dönt Oprea és Arzenovici letartóztatása tárgyában

Évek óta nem tárgyalt a temesvári ítélőtábla vádtanácsa olyan nagy jelentőséggel bíró ügyet, mint ma, amikor a Timisiana-ügyből kifolyó letartóztatások kerülnek a tábla elé. Tudvalevő, hogy Oprea János és Arzenovici Gyula a letartóztatás ellen a táblai vádtanácsához felebbeztek, amely ma délelőtt dönt a további fogvatartás, illetve a szabadlábra helyezés kérdésében Fehér Kristóf dr. táblabíró elnökle mellett. Ugyancsak ma kerül a táblai vádtanács elé az a felebbezés is, amelyet Oprea János védői nyújtottak be a gyilkossági kísérlet miatt elrendelt

letartóztatás ellen. A tábla vádtanács döntését nagy várakozás előzi meg. Az ügyben két napja semmi különösebb fejlemény nem történt és mindaddig nem is lesz, amíg a táblától az iratok a vizsgálóbíróhoz vissza nem kerülnek. Tegnap délelőtt különben még Cosma Aurél dr. lakásán is házkutatást tartottak, aki a Timisiana elnökgazgatója volt. A házkutatás eredményéről az ügyészség nem nyilatkozik. Oprea és Arzenovici védőinek megbízásából Costachescu Szilviusz bukaresti ügyvéd tegnap a fővárosba utazott és ott úgy a legfelső sem-

mitőszéknél mint az igazságügyi miniszternél kérvényt nyújt be és abban — amint azt a Déli Hirnapló már megírta — más bíróság küldését kéri úgy a Timisiana-ügyre, valamint a gyilkossági kísérlet vádjára vonatkozólag. Oprea János állapota a szanatoriumban nem változott és hosszabb időre esélytelen a szükség, amíg teljesen felépül.

35 tüntetőt a szucsavai törvényszék felmentett

Bukovinában és Máramarosban tegnap semmiféle zavaró incidens vagy antiszemita agitáció nem történt. A belügyminiszteriumhoz érkezett jelentések szerint a hatóságoknak sikerült a rendet biztosítani. A rend és béke érdekében tegnap Vaida Sándor dr. belügyminiszter elnökle mellett érkezőlet Oprea Cadere Viktor dr. belügyminiszter államtitkár még mindig Bukovinában tartózkodik. Az államtitkár faluról falura jár, népgyűléseket tart és azokon felhívja az őslakosságot, hogy őrizze meg a nyugalomát és ne engedje magát felelőtlenül igazgatóktól félrevezetni. Kifejtette, hogy a gazdasági helyzet súlyos, a parasztság vállára nagy teher nehezedik, azonban a kormány első feladatának tekinti, hogy a gazdasági helyzetét segítsen. Csécsécsében az államtitkár fogadta a bukoviniai zsidó hitközségek képviselőit, akiket megnyugtatót.

Szucsavában a törvényszék tegnap tárgyalta annak a három vádlottnak az ügyét, akiket a helyi szucsavai antiszemita tüntetők alkalmával tartóztattak le. A tüntetők ellen a gyorsított eljárás alapján jártak el. A tárgyalás rendkívüli érdeklődés nyilvánult meg. A törvényszék épületét kezdetektől kezdve a tömeges közönséggel vették körül. A szucsavai törvényszék az összes vádlottak bizonyítékok hiányában felmentette. Pénteken újabb tárgyalás lesz ezen alkalommal a tüntetők egy másik csoportja felett ítélkezési bíróság.

Butor

háló, ebédlők, uriszobák stb. butorok olcsón és kedvező részletfizetések mellett kaphatók

Kutty Rezső butorgyáros
Femesvár III., Dózsa-utca 4.

Alkalmi butorvásár!

Az őszi szezon előtt raktáron levő háló- és ebédlők butoraimat

saját áron

árusítom

Keményfa hálók 12.000 leitől.

Részletre is készpénzárban

ARADI

BUTORLERAKAT

Fabrica, Piata Coronini No. 2